

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobkyně: **LEIB PERSONAL s.r.o.**, se sídlem Na Poříčním právu 1914/6, Praha, zast. Mgr. Lubomírem Hajkrem, advokátem se sídlem Wenzigova 1871/5, Praha, proti žalovanému: **Státní úřad inspekce práce**, se sídlem Kolářská 451/13, Opava, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 2. 6. 2025, č. j. 30 Ad 7/2023-113,

t a k t o:

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í:

1. Vymezení věci

[1] Kasační stížností žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) brojila proti v záhlaví uvedenému rozsudku Krajského soudu Brně (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 9. 2023, č. j. 6953/1.30/23-3.

[2] Žalovaný tímto rozhodnutím zamítl odvolání stěžovatelky a potvrdil rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Jihomoravský a Zlínský kraj ze dne 15. 6. 2023, č. j. 2970/9.30/23-18. Prvostupňovým rozhodnutím byla stěžovatelka shledána vinnou ze spáchání těchto tří přestupků:

- a) přestupku podle § 140 odst. 1 písm. c) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“), kterého se stěžovatelka dopustila tím, že umožnila výkon závislé práce podle § 5 písm. e) bod 2. zákona o zaměstnanosti celkem 6 cizincům na pracovišti společnosti RETEX a.s., se sídlem U nádraží 894, Moravský Krumlov (dále jen „společnost RETEX“), spočívající v pomocných pracích ve výrobě, bez povolení k zaměstnání, čímž došlo k porušení § 89 odst. 2 zákona o zaměstnanosti,

- b) přestupku podle § 140 odst. 1 písm. b) zákona o zaměstnanosti, kterého se stěžovatelka dopustila tím, že celkem 78 zaměstnancům zprostředkovala zaměstnání dočasným přidělením u společnosti RETEX na základě dohod o provedení práce, čímž porušila § 66 zákona o zaměstnanosti, a zároveň společnosti RETEX zprostředkovala zaměstnání, aniž by v období od července 2021 do 11. 1. 2022 její odpovědný zástupce pro účely zprostředkování zaměstnání vykonával tuto funkci v pracovním poměru s pracovní dobou sjednanou v rozsahu nejméně 20 hodin týdně, čímž porušila § 60 odst. 10 zákona o zaměstnanosti, a
- c) přestupku podle § 33a odst. 1 písm. c) zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o inspekci práce“), kterého se stěžovatelka dopustila tím, že zprostředkovala zaměstnání dočasným přidělením k výkonu práce celkem 9 zaměstnancům u společnosti RETEX na základě písemných pokynů, které neobsahovaly dobu trvání dočasného přidělení, informaci o pracovních a mzdových nebo platových podmínkách srovnatelného zaměstnance uživatele, čímž porušila § 309 odst. 2 písm. c) a písm. f) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

[3] Za výše uvedené přestupky byla stěžovatelce v souladu s § 41 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), uložena pokuta za přestupek nejpřísněji trestný [§ 140 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti] ve výši 1 650 000 Kč a zároveň povinnost uhradit náklady řízení v paušální výši 1 000 Kč.

[4] Správní orgán I. stupně provedl dne 11. 1. 2022 kontrolu ve výrobním areálu společnosti RETEX na adrese jejího sídla podle § 5 odst. 1 písm. a) v rozsahu § 3 zákona o inspekci práce a podle § 125 v rozsahu § 126 odst. 1 zákona o zaměstnanosti, čímž byla zahájena kontrola podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů. Na základě výsledků kontroly bylo dne 9. 2. 2023 zahájeno přestupkové řízení doručením příkazu č. j. 2970/9.30/23-5, kterým byla stěžovatelce uložena pokuta ve výši 1 900 000 Kč. Proti tomuto příkazu podala stěžovatelka v zákonné lhůtě odpor, čímž došlo k jeho zrušení a v pokračujícím správním řízení byla stěžovatelka shledána vinnou z výše uvedených přestupků. Výši pokuty odůvodnil prvostupňový orgán závažností přestupků a jejich nemalým rozsahem [zejména ve vztahu k přestupku b)], okolnostmi jejich spáchání a zjištěnými majetkovými poměry stěžovatelky, když výše pokuty musí znamenat přiměřený zásah do její majetkové sféry.

2. Rozhodnutí krajského soudu

[5] Stěžovatelka napadla rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou krajský soud v souladu s § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jako nedůvodnou zamítl.

[6] Krajský soud se zabýval argumentací stěžovatelky směřující výhradně proti výši uložené pokuty. Konstatoval, že prvostupňový orgán popsal, jakým způsobem byly přestupky spáchány, jak intenzivně byl dotčen veřejný zájem a způsob i okolnosti jejich spáchání. Stejně tak podle krajského soudu vyhodnotil následky jejich spáchání a polehčující a přitěžující okolnost. Nelegální zaměstnávání cizinců narušuje celou řadu veřejných zájmů

pokračování

(podmínky na trhu práce či jeho rovnováhu) a narušuje i právní jistotu cizinců samotných (účast na veřejném zdravotním pojištění, ochranu danou zákoníkem práce), a je třeba je tak důsledně potírat. Zároveň se stěžovatelka dopustila přestupků v poměrně značném rozsahu, což na výši pokuty muselo mít rovněž vliv. Správní orgány logicky a přesvědčivě odůvodnily výši pokuty, z toho implicitně vyplývá, proč nebyla uložena pokuta v jiné výši. Proto krajský soud neshledal důvodnou námitku stěžovatelky, že není zřejmé, proč jí nebyla uložena pokuta ve výši např. 1 000 000 Kč.

[7] Stejně tak se podle krajského soudu správní orgány zabývaly osobními a majetkovými poměry stěžovatelky a dospěly ke správnému závěru, že pro ni pokuta nebude likvidační. Přestože výsledek hospodaření za rok 2021 činil 56 000 Kč a za rok 2022 pak 47 000 Kč, nelze při posuzování majetkových poměrů stěžovatelky vycházet pouze z něj. Za rok 2020 totiž činil celkový obrat stěžovatelky 5 179 000 Kč, v roce následujícím dokonce již 7 348 000 Kč. Zároveň v roce 2020 byla hodnota aktiv (a pasiv) stěžovatelky 2 821 000 Kč, v roce 2021 potom 1 916 000 Kč. Stěžovatelka tak dlouhodobě hospodařila se značným objemem finančním prostředků. Majetkové poměry přitom nemohou být jediným a nejdůležitějším kritériem při stanovování výše pokuty. Krajský soud dospěl k závěru, že takto stanovená výše pokuty s ohledem na závažnost přestupků zasáhne majetkovou sféru stěžovatelky přiměřeným způsobem. Zároveň poukázal na to, že žalovaný stěžovatelku poučil o možnosti požádat příslušný celní úřad o placení pokuty ve splátkách, případně posečkání s platbou.

[8] Ohledně namítané rozdílné správní praxe a s tím spojeným porušením zásady předvídatelnosti ve vztahu k výši pokuty krajský soud uvedl, že stěžovatelka tuto námitku vznesla pouze v obecné rovině bez bližší konkretizace. Soulad s rozhodovací praxí přitom správní orgány nemusí podrobněji popisovat (pokud nedojde ke změně této praxe) a pokud s ním stěžovatelka polemizovala, bylo na ní, aby k tomu doložila příslušné důkazní prostředky, což neučinila.

[9] Závěrem pak krajský soud nepřikročil ani k navrhované moderaci pokuty. K té je oprávněn pouze za předpokladu, že by pokutu shledal zjevně nepřiměřenou. K tomu však nedošlo a krajský soud proto pokutu moderovat nemohl.

3. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[10] Stěžovatelka proti rozsudku krajského soudu podala kasační stížnost z důvodu nesprávného právního posouzení věci krajským soudem a nepřezkoumatelnosti jeho rozsudku. Navrhla proto, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[11] V kasační stížnosti nejprve uvedla, že již v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí a následně i v žalobě poukazovala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 8. 2016, č. j. 10 Ads 140/2014-58, ze kterého vyplývá, že v obdobném případě uložil prvostupňový správní orgán řádově nižší pokutu, a v projednávané věci tak postupoval v rozporu se zásadou předvídatelnosti.

[12] Dále měla stěžovatelka za to, že krajský soud nedostatečně odůvodnil, proč pokutu nepovažoval za zjevně nepřiměřenou (a tudíž nepřistoupil k její moderaci). Podle stěžovatelky krajský soud pouze srovnal výši pokuty s její maximální sazbou, a jelikož pokuta činila 16,5 % jejího zákonného rozmezí, nelze mluvit o zjevné nepřiměřenosti. Krajský soud však nezohlednil přiměřenost ve vztahu k osobě stěžovatelky a jejím majetkovým poměrům.

[13] Podle stěžovatelky krajský soud rovněž nesprávně vyhodnotil její námitku likvidačnosti pokuty. Nesouhlasila s tím, že by nepředložila důkazy o nemožnosti úhrady pokuty (cash-flow, výpisy z účtu či zprávu auditora), jak uvedl krajský soud. Naopak poukázala na řadu dokumentů, které k prokázání své finanční situace doložila již v řízení před správními orgány a ze kterých vyplývá, že pro ni pokuta likvidační nepochybně je. Pokud by ji stěžovatelka musela uhradit, dostala by se do platební neschopnosti a byla by závažným způsobem ohrožena její existence.

[14] Stěžovatelka rovněž poukázala na to, že již došlo k naplnění preventivní a výchovné funkce pokuty samotným projednáním přestupku. To podle ní dokládá kontrola provedená za následující období, kdy jí byla uložena pokuta ve výši pouze 6 000 Kč za bagatelní pochybení administrativního charakteru. Krajský soud však jí navržené důkazy neprovedl, jelikož se netýkaly časového období, za které byla stěžovatelce uložena pokuta v projednávané věci. Tím však podle stěžovatelky pochybil, jelikož výchovný efekt lze z podstaty věci prokazovat skutečnostmi a okolnostmi vzniklými až po uložení pokuty.

[15] Zcela závěrem pak stěžovatelka rozporovala krajským soudem nastíněnou možnost požádat o splácení ve splátkách či posečkání s platbou. Upozornila na to, že ještě před vydáním usnesení o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti proti ní správce daně zahájil exekuční vymáhání pokuty, přestože o jejím návrhu musel vědět, jelikož se tak stalo až po výzvě k vyjádření žalovaného.

[16] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti pouze ve stručnosti ztotožnil s odůvodněním rozsudku krajského soudu a zopakoval, že pokuta byla uložena v souladu se zásadami správního trestání, byla individualizovaná a sama o sobě není způsobilá přivodit ekonomickou likvidaci stěžovatelky. Navrhl proto kasační stížnost zamítnout.

4. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[17] Nejvyšší správní soud (NSS) nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatelka je řádně zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k následujícímu závěru.

[18] Kasační stížnost není důvodná.

[19] Argumentace stěžovatelky se vesměs týká excesivní výše pokuty, respektive toho, že správní orgány i krajský soud dostatečně nepřihlédly k jejím majetkovým poměrům. Výši

pokračování

pokuty přitom považuje za likvidační, čímž se bránila již v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí. Judikatura správních soudů se dlouhodobě ustálila na tom, že správní orgány jsou povinny zohledňovat osobní a majetkové poměry obviněných z přestupku (stěžovatelky) v případě, že by mohly mít likvidační charakter. To vyplývá již z judikatury Ústavního soudu, podle níž *„ne každé odnětí majetku na základě pokuty, případně poplatků a daní, zakládá zásah do vlastnických práv, ale jen takové, jež majetkové vztahy dotčeného subjektu zásadně mění, a to tak, že mění jeho celkovou majetkovou pozici 'zmařením samé podstaty majetku'. U podnikajících osob Ústavní soud vyloučil zásah, v jehož důsledku by byla 'zničena majetková základna pro další podnikatelskou činnost'“*; srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 9. 9. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 52/13, odkazující na nálezy ze dne 13. 8. 2002, sp. zn. Pl. ÚS 3/02. Podle prvně uvedeného nálezu Ústavního soudu jsou tak nepřipustné pokuty, *„jež mají likvidační charakter, čímž se rozumí i takové případy, v nichž pokuta natolik přesáhne možné výnosy z podnikání, že se podnikatelská činnost v podstatě stává bezúčelnou (tj. směřující pouze k úhradě uložené pokuty po značné časové období)“*.

[20] Problematice likvidačních pokut se ve své judikatuře věnoval i Nejvyšší správní soud. Jeho rozšířený senát v usnesení ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008-133, č. 2092/2010 Sb. NSS, definoval likvidační pokutu jako *„sankci, která je nepřiměřená osobním a majetkovým poměrům pachatele deliktu do té míry, že je způsobila mu sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží“*.

[21] Z citované judikatury plyne, že za likvidační pokutu je třeba považovat pokutu v takové výši, která by fakticky znemožnila pokračování v podnikatelské činnosti stěžovatelky. Zároveň se musí jednat o reálnou hrozbu existenčních potíží, kterou musí stěžovatelka prokázat (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 6. 2012, č. j. 6 Ads 129/2011-119). K tomu stěžovatelka již před vydáním prvostupňového rozhodnutí předložila řadu dokladů, které tuto hrozbu prokazovat měly (přičemž jejich výčet opakuje i v kasační stížnosti). Jednalo se zejména o rozvahy ve zkráceném znění za roky 2020 – 2022 (v případě let 2020 a 2021 doplněny o výkaz zisku a ztráty a daňová přiznání), dále pak o potvrzení o neexistenci nedoplatků na sociálním a zdravotním pojištění a potvrzení o nástupu do zaměstnání Ing. J. P. ke dni 1. 8. 2022, který byl od toho dne jejím jediným zaměstnancem na hlavní pracovní poměr.

[22] Přestože je odpovědností správního orgánu opatřovat podklady pro vydání rozhodnutí o přestupku, pro dostatečné zjištění osobních a majetkových poměrů stěžovatelky, jakožto osoby obviněné z přestupku, byla klíčová její součinnost. Stěžovatelka byla před vydáním prvostupňového rozhodnutí dvakrát vyzvána k předložení důkazů k prokázání osobních a majetkových poměrů – viz vyrozumění o pokračování v přestupkovém řízení ze dne 15. 2. 2023 a vyrozumění o úpravě předmětu přestupkového řízení ze dne 6. 4. 2023. V rámci těchto vyrozumění byla poučena o možnosti doložit konkrétní důkazy k prokázání svých osobních a majetkových poměrů, jak je požaduje judikatura; např. přiznání k dani z příjmů za poslední dva roky, výkazy zisků a ztrát, výsledovky k co nejvíce aktuálnímu datu, výpis z katastru nemovitostí o majetkových či věcných právech, smlouvu o nájmu či pronájmu nebytových prostor, smlouvy o koupi

movitých věcí – osobní příp. nákladní automobil, anebo smlouvy vztahující se ke splácení určité částky. Tento příkladný výčet využila stěžovatelka jen částečně, jak je zřejmé shora. Mimo rozvahy, daňových příznání a výkazů zisku a ztráty nedoložila ani blíže neuvedla nic, co by její majetkovou situaci skutečně prokazovalo.

[23] Již prvostupňový správní orgán se majetkovými poměry stěžovatelky zabýval v rozsahu, v jakém mu je doložila. Dospěl přitom k závěru, že přes relativně nízký zisk (za účetní období 2020 činil 47 000 Kč, za rok 2021 pak 56 000 Kč), disponovala stěžovatelka v odkazovaných letech značnými finančními prostředky, což plyne jak z výše obrátu, tak i aktiv a pasiv stěžovatelky, kdy již hovoříme o milionových částkách (podrobněji viz bod [7] odůvodnění tohoto rozsudku). Nejpozději od doručení prvostupňového rozhodnutí tedy stěžovatelce muselo být zřejmé, že jí předložené důkazy nebyly považovány za dostatečné k prokázání likvidačního charakteru uložené pokuty. Po celou dobu řízení pouze obecně rozporovala interpretaci jí předložených důkazů bez toho, aby přidala důkazy další (NSS nepřehlédl důkazní návrhy v rámci ústního jednání před krajským soudem, šlo však o důkazy směřující k prokázání preventivní a výchovné funkce pokuty, resp. poučení z předchozích chyb a nápravu stavu, nikoliv majetkové situace stěžovatelky). Lze poukázat na to, že již v citovaném usnesení č. j. 1 As 9/2008-133 rozšířený senát NSS uvedl, že *„[s]právní orgán vychází při zjišťování osobních a majetkových poměrů z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.“*

[24] Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že předložené důkazy ani ve své kombinaci dostatečně neprokazují, že by pokuta byla pro stěžovatelku likvidační. Rozvahy za jednotlivá účetní období byly předloženy pouze ve zkráceném rozsahu, ze kterého není patrná majetková struktura stěžovatelky, mimo úhrnné výše jejích aktiv a pasiv. Není tak jasné, jakými finančními prostředky ve skutečnosti disponuje, když nepředložila výpisy z účtů, katastru nemovitostí či smlouvy týkající se její obchodní činnosti. Poněkud ucelenější přehled podávají výkazy zisku a ztráty, ani z nich však neplynou konkrétní položky v takové míře podrobnosti, aby bylo možné z nich relevantně konstatovat, že je pokuta pro stěžovatelku likvidační. Tyto výkazy odhalují jen výši čistého zisku stěžovatelky a objem finančních prostředků, se kterými během účetního období operovala. Nízký zisk přitom sám o sobě není důvodem pro to, aby byla pokuta považována za likvidační (takovým důvodem ostatně není ani to, když by byla stěžovatelka ve ztrátě, jak již konstatoval NSS v rozsudku ze dne 4. 2. 2015, č. j. 6 As 250/2014-35, jelikož by se tím každý podnikatel vykazující účetní ztrátu v takovém případě mohl vyhnout postihu, resp. vyhnout sankci v citelné výši). Totéž prokazují i daňová příznání, ze kterých rovněž není patrná struktura majetku stěžovatelky.

[25] Pokud stěžovatelka vyčítá správním orgánům, potažmo krajskému soudu, že pouze *„vzaly nejvyšší pozitivní numerické číslo a porovnalý jej s výší pokuty“*, má do jisté míry pravdu. Toto jednání je však přičitatelné primárně jí samotné, jelikož z dostupných podkladů nebylo možné více zjistit. Bez výpisů z účtů, katastru nemovitostí či předložení konkrétních smluv nelze vyhodnotit, zda by případný prodej majetku stěžovatelky (za účelem uhrazení pokuty) skutečně vedl k ukončení její činnosti, jelikož není jasné, co tím majetkem konkrétně je a zda jej stěžovatelka skutečně potřebuje k výkonu své podnikatelské činnosti. Otázku, zda by

pokračování

zaplacení pokuty vedlo ke zničení majetkové základny stěžovatelky, jak je popsál Ústavní soud při vymezování likvidační výše sankcí (viz náleží sp. zn. Pl. ÚS 3/02, resp. sp. zn. Pl. ÚS 52/13), nelze z předložených dokladů zodpovědět. Stěžovatelka tak dostatečně nedoložila, že by jí byla uložena pokuta v likvidační výši.

[26] Námitka stěžovatelky týkající se porušení zásady předvídatelnosti směřuje k vybočení ze správní praxe z hlediska výše pokuty. K tomu rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 21. 7. 2009, č. j. 6 Ads 88/2006-132, č. 1915/2009 Sb. NSS, uvedl, že „[s]právní praxe zakládající legitimní očekávání je ustálená, jednotná a dlouhodobá činnost (příp. i nečinnost) orgánů veřejné správy, která opakovaně potvrzuje určitý výklad a použití právních předpisů“. Stěžovatelka však opakovaně odkazovala pouze na jeden konkrétní příklad v rozsudku NSS č. j. 10 Ads 140/2014-58, kdy za srovnatelné pochybení byla uložena pokuta nižší (konkrétně 750 000 Kč za nelegální práci 8 osob). Dlouhodobě konstantní judikatura NSS přitom dovodila, že k prokázání správní praxe nepostačí jeden příklad odlišného rozhodování (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2010, č. j. 1 Afs 50/2009-233, a ze dne 4. 7. 2024, č. j. 9 Afs 38/2023-62). Navíc lze poukázat na to, že ve stěžovatelkou uváděném případě byl přestupce sankcionován toliko za přestupek (resp. správní delikt) podle § 140 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti. Nešlo tak ani o typově podobnou situaci, když byla stěžovatelka uznána vinou ze spáchání dvou dalších přestupků. Ani tato námitka tedy není důvodná.

[27] Co se týká tvrzeného nedostatečného odůvodnění toho, že krajský soud nepřistoupil k moderaci pokuty, ani v tomto ohledu nemohl zdejší soud stěžovatelce přisvědčit. Moderační právo soudu upravuje § 78 odst. 2 s. ř. s. Krajský soud k němu může přistoupit za současného splnění několika podmínek, mezi něž patří i zjevná nepřiměřenost pokuty. Jak uvedl i krajský soud na základě mnohokrát vyslovených judikатурních závěrů, není úkolem soudů hledat ideální výši pokuty, tento úkol náleží správním orgánům v rámci správního uvážení. K aktivaci tohoto oprávnění je třeba, aby nepřiměřenost pokuty dosáhla určité „kvalifikované“ výše, tj. aby se jednalo o pokutu nepřiměřenou zjevně. Je pravdou, že při posuzování, zda o tuto zjevnou nepřiměřenost jde, nelze vyjít pouze z maximální sazby pokuty. V okamžiku, kdy však krajský soud správně konstatoval, že pokuta pro stěžovatelku nebyla likvidační, je porovnání udělené pokuty s její horní hranicí určujícím kritériem. Tímto prizmatem na věc nahlížel i krajský soud, podle něhož uložena pokuta ve výši 16,5 % možné maximální výměry není zjevně nepřiměřená. Proti takovému posouzení Nejvyšší správní soud nic nenamítá.

[28] Ohledně nastíněné argumentace pozdější nápravou stěžovatelky NSS poznamenává, že ta s přiměřeností uložené pokuty nijak nesouvisí. Okolnost, že se stěžovatelka v navazujícím období již nezákonného jednání zdržela, lze jistě kvitovat (byť by dodržování zákona mělo být normou, nikoli důvodem k potlesku), na přiměřenost sankce to však nemůže mít vliv. Je jistě pravdou, že naplnění výchovné funkce pokuty lze hodnotit až *ex post*. To ale neznamená, že pokud tímto způsobem pokuta zafungovala, měl by ji krajský soud zrušit, jak fakticky dovozuje stěžovatelka. Krajský soud správně navržené důkazy neprovedl, neboť se vztahovaly k období, které nebylo předmětem kontroly u stěžovatelky a za které nebyla postihována v projednávané věci.

[29] Závěrem zdejší soud uvádí, že souhlasí i s poukazem krajského soudu na možnost využití institutů zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), konkrétně žádosti o splacení pokuty ve splátkách či o posečkání s platbou. Stěžovatelka argumentovala pouze tím, že proti ní bylo před rozhodnutím NSS o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zahájeno vymáhání pokuty a byl jí zajištěn disponibilní zůstatek na účtu. Samotné podání návrhu však účinky vůči žalovanému nemá, ty nastávají až po rozhodnutí o něm příslušným soudem (srov. KÜHN, Z., KOCOUREK, T. a kol. *Soudní řád správní: Komentář*. [Systém ASPI]. § 73, Wolters Kluwer – výklad se týkal odkladného účinku žaloby, pro kasační stížnost z podstaty věci musí platit totéž). I když je nepochybně vhodnější, aby správní orgány takového rozhodnutí vyčkaly, nedopustí se nezákonného jednání, když tak neučiní. Daňový řád mj. pro takové případy upravuje institut námitek (§ 159 daňového řádu), který ostatně stěžovatelka dle textu kasační stížnosti využila. To však nic nemění na její možnosti požádat o splacení ve splátkách či o posečkání s platbou, jak bylo uvedeno výše.

5. Závěr a náklady řízení

[30] Na základě uvedeného Nejvyšší správní soud uzavírá, že neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[31] O náhradě nákladů řízení rozhodl soud dle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto mu náhradu nákladů řízení zdejší soud nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 9. ledna 2026

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu